

Nore og Uvdal kommune

Rødberg : 24.05.2016
Arkiv : S11
Saksmappe : 2016/357
Avd. : Kommuneplanlegger

Saksbehandler : Grete Blørstad

Høringsuttalelse. Økta kraftverk

MØTEBEHANDLING:		
Utvalg	Møtedato	Utvalgssak
Formannskap	06.06.2016	35/16
Kommunestyret	13.06.2016	33/16

Saken gjelder:

Høringsuttalelse til bygging av Økta kraftverk fra Økta Kraft AS.

Fakta:

Norges vassdrags- og energidirektorat har i brev 18.03.2016 sendt søknad fra Økta Kraft AS om konsesjon for bygging av Økta kraftverk på høring. Nore og Uvdal kommune har fått utsatt høringsfrist til 13.06.2016.

Søknaden skal behandles etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven og gjelder tillatelse etter vannressursloven § 8. Søknaden skal også vurderes etter forskrift om konsekvensutredninger etter sektorlover.

Økta kraftverk vil utnytte et fall på 155 m i elva Økta fra inntak 425 moh. til kraftstasjonen på 270 moh. Vannveien blir 1330 m lang og er planlagt som nedgravde rør. Det er behov for anleggsvei til inntaket. Middelvannføringa i Økta er beregnet til 650 l/s, og kraftverket er planlagt med maksimal slukeevne på 1400 l/s. Kraftverket vil få en installert effekt på 1750 kW og etter planen gi en gjennomsnittlig årlig produksjon på 4,7 GWh. Utbygginga vil føre til redusert vannføring på en ca. 1350 m lang strekning i Økta. Det er planlagt slipp av minstevannføring på 65 l/s om sommeren og 43 l/s om vinteren.

Inntaksdam er tenkt plassert i eksisterende branndam i Økta. Rørtrase følger østsiden av elva og østsiden av fylkesveien 117 nedover ca. 600 meter til plassen Brekka. Her krysser rørtraseen veien, fortsette nedover, forbi Brekka, over en hogstflate, videre i eksisterende veier, og til slutt i skråning mot kraftstasjonen på kote 270. Det må legges høyspentkabel fra trafo tilknyttet kraftstasjonen og til innmatingspunkt i eksisterende 22 kV linje. Linja passerer ca. 130 meter oppover langs rør traséen. Tilknytning til nettet blir ved hjelp av nedgravd kabel som følger rør traséen så langt det er mulig.

Utbyggningsstrekningen vil få redusert vannføring og Økta Kraft søker om en minstevannføring med utgangspunkt i NVE sine beregninger for 5-persentilen med 65 l/s i sommer perioden 01.05-30.09 og 43 l/s i vinter perioden 1.10-30.4. Økta er ikke fredet eller vernet. Økta er regulert av Statkraft som pr i dag ikke har noen krav om minstevannføring.

BioFokus har vurdert at det planlagte fysiske inngrepet i svært liten grad berører viktige biologiske miljøer. Det er funnet 15 rødlistearter i bekkekløfta hvorav de fuktighetskrevende artene fossefiltlav (EN) og Fossenål (EN) utpeker seg. Begge artene finnes andre steder i Økta/ andre steder i kommunen. Med avbøtende tiltak med minstevannføring og bevaring av skog /kantvegetasjon langs elva vil hensynet til disse artene bli ivaretatt. Med avbøtende tiltak vurderes konsekvensen på terrestrisk miljø å ha «*liten negativ konsekvens*».

NVE konkluderte 09.06.2006 med at utbygging med inntak på kote 365 ikke berørte allmenne interesser i en slik grad at det ville være nødvendig med konsesjon etter vannressursloven §8 under visse forutsetninger, herunder krav om minstevannføring på 80 l/s. I ettertid er inntaksdammen flyttet til kote 425. Dette av hensyn til både naturmangfold og kraftproduksjon. Utbyggningsplanene vurderes ikke å være i konflikt med landskap, brukerinteresser, fiske, INON-områder, vannressurser ol. Økta Kraft AS

Det har vært avholdt jordskiftesak i 2007 for å avklare det juridiske i eierforholdene, etablert fallelager, samt at Økta Kraft AS er dannet i forlengelsen av dette jordskifte.

Nore og Uvdal kommune har bevilget midler til istandsetting av Øktodden mølle, og dette arbeidet er nå i gang. Økta Kraft AS ønsker et helhetlig miljø som vil bevare restene av det gamle og utvikle nye vanntradisjoner og videreføre tradisjoner for vannutnyttelse som tilhører plassen. Et kraftverk i Økta vil etter Økta Kraft AS sin vurdering være et viktig bidrag til å dekke opp for et økt energibehovet og være et positivt bidrag til miljøvennlig energiproduksjon. Videre mener de at denne næringsutvikling skaper lokal sysselsetting i nærmiljøet og styrker næringsgrunnlaget.

Søknad om konsesjon fra Økta Kraft AS med vedlegg (15 MB) ligger her:
<http://webfileservice.nve.no/API/PublishedFiles/Download/201100314/1607861>

Rådmannens vurdering:

Kommunen bes spesielt om å vurdere søknaden i forhold til gjeldende arealplanstatus. Kommunens uttalelse knyttes i hovedsak til forholdet til kommuneplan og forholdet til allmenne interesser.

Størsteparten av områdene langs Økta ligger i godkjent kommunedelplan for Nore og Uvdal Øst som landbruk-, natur- og friluftsområde (LNF) der det ikke er tillatt med annen bebyggelse enn den som er knyttet til stedbunden næring. Deler av området er avsatt som LNF-område med spredt boligbebyggelse.

Prosjektet krever en søknad om dispensasjon fra arealdelen av kommuneplan.

Området brukes i dag i liten grad som turområde av allmennheten, med unntak av området ved Øktodden. Den gamle mølla på Øktodden er i Kommunedelplan for kulturminneplan i Nore og Uvdal klassifisert med høy verneverdi. Øktodden ligger sentralt ved Fv 40 og er tomta der kraftstasjonen planlegges.

Økta kraft har jobbet med noen ideer i samarbeid med Nore og Uvdal kommune ved Hovedutvalget for Næring, Miljø og Kommunalteknikk og Kulturarvstyret om mer enn bare kraftverk og kraftproduksjon. Prosjektet er beskrevet i vedlegg 10 i søknaden. Som beskrevet er det mye vassdragshistorie knytta til Øktodden, og noen av disse element er fortsatt bevart. Sentralt i dette bildet er den gamle mølla med sine turbinrør og «Myllarstugu», hvor mølleren bodde.

Økta Kraft AS ønsker å sette den nye kraftstasjonen inn i et historisk perspektiv ved at Mølla settes i stand som et visningssted for mølleproduksjon (og evt annen vassdragsutnyttning) samtidig som det skal være mulig å oppleve en liten kraftstasjon i drift.

Økta kraft har i samarbeid med Friis Arkitekter utarbeidet et forslag på hvordan kraftstasjonen kan bli seende ut, slik at den tilpasses miljøet den skal stå i.

Nore og Uvdal kommune er i utgangspunktet positive til utnytting av kraftpotensialet i kommunen. Dette er viktig som tilleggsnæring i landbruket, for å opprettholde bosetting og som et bidrag til fornybar energi.

Det må settes krav til arbeidet som gjør at inngrepene blir minst mulig synlige i landskapet både under byggefasen og ved avslutning av byggearbeidene. Det må settes krav til avbøtende tiltak som ivaretar de store verdiene knyttet til biologisk mangfold og verneverdier.

I søknaden nevnes en rekke forslag til avbøtende tiltak som det er viktig at følges opp gjennom den videre prosessen. Rådmannen støtter disse forslagene.

- Minstevannføring

Søkt minstevannføring

<u>Periode</u>	<u>Vannføring</u>
1. oktober – 30. april	43 l/s
15. mai – 30. september	65 l/s

Med omsøkt minstevannføring (i tillegg til restvannføring og flomtopper) og ivaretagelse av kantvegetasjon / skog langs elva vil hensynet til fuktighetskrevede arter bli ivaretatt. Med disse avbøtende tiltak har BioFokus vurdert at konsekvensene på disse artene å være «*lite negativt / ubetydelig*».

- Tilpasning av kraftstasjonsbygningen til øvrig bebyggelse på Øktodden.
- Vegetasjonsetablering og landskapspleie – turbinrør graves ned og får en naturlig tilgroing.
- Kantvegetasjon langs elva skal i mest mulig grad ivaretas.
- Gamle og grove trær og død ved langs rørtraseen, inkludert stor furu (koordinatfestet) bevares i størst mulig utstrekning.

Rådmannens forslag til uttalelse:

Nore og Uvdal kommunestyre er positive til at kraftpotensialet i Økta utnyttes. Dette er viktig som tilleggsnæring i landbruket, for å opprettholde bosetting og som et bidrag til fornybar energi.

Det må settes krav til arbeidet som gjør at inngrepene blir minst mulig synlige i landskapet både under byggefasen og ved avslutning av byggearbeidene. Det må settes krav til avbøtende tiltak som ivaretar verdiene knyttet til biologisk mangfold og verneverdier.

Det må settes krav til minstevannføring som omsøkt.

<u>Periode</u>	<u>Vannføring</u>
1. oktober – 30. april	43 l/s
15. mai – 30. september	65 l/s

Det må settes krav til utforming av selve kraftstasjonsbygningen og harmonisering med øvrig bebyggelse på Øktodden. Detaljer i utformingen må skje i nært samarbeid med Nore og Uvdal kommune.

Det må settes krav til vegetasjonsetablering og landskapspleie – turbinrør graves ned og får en naturlig tilgroing.

Det må settes krav til at bevaring av kantvegetasjon langs elva i mest mulig grad ivaretas.

Det må settes krav til at gamle og grove trær og død ved langs rørtraseen, inkludert stor furu (koordinatfestet) bevares i størst mulig utstrekning.

Behandling Formannskap- 06.06.2016:

Rådmannens forslag til uttalelse ble enstemmig vedtatt.

Innstilling Formannskap- 06.06.2016:

Nore og Uvdal kommunestyre er positive til at kraftpotensialet i Økta utnyttes. Dette er viktig som tilleggsnæring i landbruket, for å opprettholde bosetting og som et bidrag til fornybar energi.

Det må settes krav til arbeidet som gjør at inngrepene blir minst mulig synlige i landskapet både under byggefasen og ved avslutning av byggearbeidene. Det må settes krav til avbøtende tiltak som ivaretar verdiene knyttet til biologisk mangfold og verneverdier.

Det må settes krav til minstevannføring som omsøkt.

Periode	Vannføring
1. oktober – 30. april	43 l/s
15. mai – 30. september	65 l/s

Det må settes krav til utforming av selve kraftstasjonsbygningen og harmonisering med øvrig bebyggelse på Øktodden. Detaljer i utformingen må skje i nært samarbeid med Nore og Uvdal kommune.

Det må settes krav til vegetasjonsetablering og landskapspleie – turbinrør graves ned og får en naturlig tilgroing.

Det må settes krav til at bevaring av kantvegetasjon langs elva i mest mulig grad ivaretas.

Det må settes krav til at gamle og grove trær og død ved langs rørtraseen, inkludert stor furu (koordinatfestet) bevares i størst mulig utstrekning.

Behandling Kommunestyret- 13.06.2016:

Følgende representanter hadde innlegg:

Tov Sandnæs (SV)
Kåre Gunnar Bergstøl (Sp)
Jon Brun (Sp)
Lars Fullu (Sp)
Eli Hovd Prestegården (Sp)

Under ordførerens innlegg overtok varaordføreren møteledelsen.

Nils Helge Tufto (H)

SV fremmet forslag:

«SVs forslag til uttalelse:

Nore og Uvdal kommunestyre **aksepterer** at **den omsøkte utbygginga** i Økta **realiseres**.

Det må settes krav til arbeidet som gjør at inngrepene blir minst mulig synlige i landskapet både under byggefasen og ved avslutning av byggearbeidene. Det må settes krav til avbøtende tiltak som ivaretar verdiene knyttet til biologisk mangfold og verneverdier.

Krav til minstevannføring:

Periode	Vannføring (liter pr sekund)
1.10. – 15.4.	50
15.4. – 15.5.	100

15.5. – 30.9. 200
1.10. – 31.10. 100

Det må settes krav til utforming av selve kraftstasjonsbygningen og harmonisering med øvrig bebyggelse på Øktodden. Detaljer i utformingen må skje i nært samarbeid med Nore og Uvdal kommune.

Det må settes krav til vegetasjonsetablering og landskapspleie – turbinrør graves ned og får en naturlig tilgroing.

Det må settes krav til at bevaring av kantvegetasjon langs elva i mest mulig grad ivaretas.

Det må settes krav til at gamle og grove trær og død ved langs rørtraseen, inkludert stor furu (koordinatfestet) bevares i størst mulig utstrekning.»

Rådmannen v/kommunalsjef Oddbjørn Fønnebø svarte på spørsmål.

VOTERING:

Ved alternativ votering mellom innstillingen fra formannskapet og forslaget fra SV, ble formannskapets innstilling vedtatt med 22 mot 1 stemme.

Vedtak Kommunestyret- 13.06.2016:

Nore og Uvdal kommunestyre er positive til at kraftpotensialet i Økta utnyttes. Dette er viktig som tilleggsnæring i landbruket, for å opprettholde bosetting og som et bidrag til fornybar energi.

Det må settes krav til arbeidet som gjør at inngrepene blir minst mulig synlige i landskapet både under byggefasen og ved avslutning av byggearbeidene. Det må settes krav til avbøtende tiltak som ivaretar verdiene knyttet til biologisk mangfold og verneverdier.

Det må settes krav til minstevannføring som omsøkt.

<u>Periode</u>	<u>Vannføring</u>
1. oktober – 30. april	43 l/s
15. mai – 30. september	65 l/s

Det må settes krav til utforming av selve kraftstasjonsbygningen og harmonisering med øvrig bebyggelse på Øktodden. Detaljer i utformingen må skje i nært samarbeid med Nore og Uvdal kommune.

Det må settes krav til vegetasjonsetablering og landskapspleie – turbinrør graves ned og får en naturlig tilgroing.

Det må settes krav til at bevaring av kantvegetasjon langs elva i mest mulig grad ivaretas.

Det må settes krav til at gamle og grove trær og død ved langs rørtraseen, inkludert stor furu (koordinatfestet) bevares i størst mulig utstrekning.